

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΑΪΚΟΣ

Άλκηστις
καὶ ὄνειρα γλυκά

ΘΕΑΤΡΟ

ΚΙΧΛΗ 2012

Εὐχαριστίες

Ἡ διαδικασία συγγραφῆς καὶ παρουσίασης τοῦ ἔργου *Ἄλκηστις καὶ ὄνειρα γλυκὰ* ὀφείλεται στὴν πρωτοβουλία τοῦ Τμήματος Θεατρικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν. Ἡ παράσταση κατέστη δυνατὴ χάρις στὴν οἰκονομικὴ στήριξη τῆς Περιφέρειας Δυτικῆς Ἑλλάδας.

Ὁ συγγραφέας εὐχαριστεῖ ἰδιαίτερα γιὰ τὴ θερμὴ τους ὑποστήριξη τὸν καθηγητὴ Σταῦρο Τσιτσιρίδη, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Θεατρικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν, καὶ τὸν Γεώργιο Γεωργιάπουλο, Ἀντιπεριφερειάρχη τῆς Περιφέρειας Δυτικῆς Ἑλλάδας.

Εὐριπίδης, Ἀλκηστις

ΥΠΟΘΕΣΙΣ Ι

Ἀπόλλων ἠτήσατο παρὰ τῶν Μοιρῶν ὅπως Ἄδμητος τελευτῶν μέλλων παράσχη τὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐκόντα τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τῷ προτέρῳ χρόνον ζήσῃ. καὶ δὴ Ἀλκηστις, ἡ γυνὴ τοῦ Ἄδμήτου, ἐπέδωκεν ἑαυτήν, οὐδετέρου τῶν γονέων ἐθελήσαντος ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. μετ' οὐ πολὺ δὲ ταύτης τῆς συμφορᾶς γενομένης Ἡρακλῆς παραγενόμενος καὶ μαθὼν παρὰ τινος θεράπωντος τὰ περὶ τὴν Ἀλκηστιν ἐπορεύθη ἐπὶ τὸν τάφον καὶ Θάνατον ἀποστῆναι ποιήσας ἐσθῆτι καλύπτει τὴν γυναικα, τὸν δὲ Ἄδμητον ἠξίου λαβόντα τηρεῖν. εἰληφέναι γὰρ αὐτὴν πάλιν ἄθλον ἔλεγεν. μὴ βουλομένου δὲ ἐκείνου ἀποκαλύψας ἔδειξεν ἦν ἐπένθει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΙ

[...] ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Φεραῖς, μιᾷ πόλει τῆς Θεσσαλίας· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων προσβυτῶν ἐντοπίων, οἱ καὶ παραγίνονται συμπαθήσοντες τῇ τῆς Ἀλκηστιδος συμφορᾷ. [...] τὸ δὲ δράμα ἐστὶ σατυρικώτερον, ὅτι εἰς χαρὰν καὶ ἡδονὴν καταστρέφει παρὰ τὸ τραγικόν. [...]

Τὸ ἔργο παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὶς 10 Μαΐου 2012 στὴν Ἀρχαία Ὀλυμπία μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Ἀφῆς τῆς Ὀλυμπιακῆς Φλόγας γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες τοῦ Λονδίνου. Ἐν συνεχείᾳ, στὶς 12, 13 καὶ 14 Μαΐου στὸ θέατρο «Ἀπόλλων» στὴν Πάτρα, σὲ σκηνοθεσία ΑΝΔΡΕΑ ΣΤΑΪΚΟΥ, σκηνικὰ καὶ κοστούμια ΑΝΤΩΝΗ ΒΟΛΑΝΑΚΗ, ἐπιμέλεια κίνησης ΚΑΤΙΑΣ ΣΑΒΡΑΜΗ, φωτοτισμοὺς ΘΩΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ, μουσικὴ ἐπιμέλεια καὶ ἐκτέλεση ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ. Ὑπεύθυνη παραγωγῆς: ΚΑΤΙΑ ΣΑΒΡΑΜΗ. Βοηθὸς σκηνοθέτης: ΕΥΤΕΡΠΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ.

Ἔπαιξαν οἱ ἡθοποιοὶ

ΓΙΩΤΑ ΜΠΙΜΠΛΗ (Ἄλκηστις)
ΜΑΡΙΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (Ἄδμητος)
ΧΑΡΑ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΟΥ (Σμάρω)
ΗΛΙΑΝΑ ΝΑΝΤΣΙΟΥ (Ἰόπη)

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΔΜΗΤΟΣ
ΑΛΚΗΣΤΙΣ
ΣΜΑΡΩ
ΙΟΠΗ

Σὲ μιὰ αἴθουσα τοῦ ἀνακτόρου τῶν Φερῶν,
στὴ Θεσσαλία.

Όπου στο κείμενο άπαντᾶ τὸ ὄνομα «Άλκηστις» κλίνεται σκοπίμως ἄλλοτε σύμφωνα με τὸ κλιτικὸ σύστημα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ἐνῶ ἄλλοτε χρησιμοποιοῦνται τύποι τῆς νεότερης γλώσσας μας.

ΠΡΩΤΗ ΣΚΗΝΗ

14 Μαΐου

Στὸ βάθος, ἀκίνητες, οἱ σκοτεινὲς μορφὲς τῆς Ἄλκηστης, τῆς Σμάρωσ καὶ τῆς Ἰόπης. Ὁ Ἄδμητος ἐπιδίδεται σὲ θεαματικὰς ἀσκήσεις ξιφασκίας. Ὁ ρυθμὸς ἐντείνεται. Τὸ ξίφος σφουρίζει. Ξιφασκεῖ ἐναντίον τοῦ ἀέρα καὶ ἀοράτων δυνάμεων. Ἐνα μεγάλο ὀλοστρογγυλο μπαλόνη πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ὁ Ἄδμητος ἐπιτίθεται ἐναντίον τοῦ μπαλονιοῦ. Τὸ μπαλόνη σπάει, ἐκρηγνυται, ἀποκαλύπτοντας ἕνα διπλωμένο χαρτί, μία ἐπιστολή. Ὁ Ἄδμητος τὴν ξεδιπλώνει.

ΑΔΜΗΤΟΣ, διαβάζει: «Μεγαλειότατε, ἂν καὶ δὲν κάνω διακρίσεις, σᾶς ἀποκαλῶ Μεγαλειότατο μόνο καὶ μόνο διὰ νὰ ἐννοήσετε ὅτι ἀπειθύνομαι σ' ἐσᾶς κι ὄχι σὲ κάποιον ἄλλον. Μεγαλειότατος δι' ἐμέ δὲν ὑπάρχει, ὅπως δὲν ὑπάρχει καὶ Μικρότατος. Οὔτε Ὑψηλότατος οὔτε Χαμηλότατος. Οὔτε Πλουσιότατος οὔ-

τε Πτωχότατος». (Διακόπτει τὴν ἀνάγνω-
ση.) Ἴδου τὰ ἄθλια ἀποτελέσματα τῶν με-
ταρρυθμίσεων, ἰδοὺ! Ἄν δώσεις θάρρος στὸν
χωριάτη, πιρουνὶ τοῦ δίνεις καὶ σοῦ βγάζει
τὸ μάτι, πού λέει καὶ ἡ παροιμία. (Διαβάζει.)
«Σᾶς γνωρίζω καλά, ἀλλὰ ἐσεῖς δὲν μὲ γνω-
ρίζετε. Καὶ θὰ τηρήσω τὴν ἀνωνυμία μου,
γνωρίζοντας ἀπὸ τὴν ἔως τώρα πολιτεία σας
ὅτι θὰ ἐπιχειρούσατε νὰ μετέλθετε τὰ πιὸ αἰ-
σχρὰ καὶ ποταπὰ μέσα, προκειμένου νὰ ἀλ-
λάξετε ἢ νὰ διαπραγματευθεῖτε τὴν ἀπόφα-
σή μου». (Διακόπτει καὶ πάλι τὴν ἀνάγνω-
ση.) Ὁ ἄθλιος μὲ γνωρίζει καλά. Ποῖος μπο-
ρεῖ νὰ γνωρίζει τόσα πολλά; Τίς πιὸ ἀπό-
κρυφες λεπτομέρειες τῆς ζωῆς μου; Ἄργά ἢ
γρήγορα ὅμως δὲν θὰ πέσει στὰ χέρια μου;
(Διαβάζει.) «Τηρώντας τὴν ἀνωνυμία μου
σᾶς προφυλάσσω ἀπὸ κατάπτυστες ὅσο καὶ
μάταιες ἐνέργειές σας. Ἄντ' αὐτοῦ σᾶς παρέ-
χω τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιδειξέτε γενναιότητα.
Ἀναλόγως τῆς ἀπαντήσεώς σας στὸ δίλημ-
μα πού σᾶς θέτω, θὰ παραδοθεῖτε στὴν αἰώ-
νια δόξα ἢ στὴν αἰώνια καταισχύνῃ. Σὲ δε-
καπέντε ἡμέρες ἀπὸ σήμερα θὰ εἶστε νε-
κρός. Τῇ θέσῃ σας ὅμως δύναται νὰ λάβει ἡ
σύζυγός σας καὶ βασίλισσα — » (Διακόπτει
τὴν ἀνάγνωση.) Ξέρει τὰ πάντα, ἀγνοεῖ ὅμως

πὼς δὲν ὑπάρχει σύζυγος! (Διαβάζει.) «Ἡ ὀποία ὀφείλει νὰ θανατωθεῖ μὲ ἰδικήν της προαίρεση, μὲ τρόπον ἰδικῆς της ἐπιλογῆς καί, ἂν τὸ ἐπιθυμεῖ, ἀπολύτως ἀνώδυνον. Συμβουλευθεῖτε τὸν φαρμακοποιόν σας».

Διακόπτει τὴν ἀνάγνωση. Φοβισμένος καὶ ἀνήμπορος, σωριάζεται σὲ μιὰ πολυθρόνα. Συνεχίζει τὴν ἀνάγνωση.

«Σᾶς χαιρετῶ ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀποχαιρετῶ, εὐελπιστῶν νὰ σᾶς γνωρίσω προσωπικά, μὲ τὴν εἰλικρινῆ χαρὰ ὅτι ἐπιτέλους θὰ ὑποδεχθῶ ἕναν γενναῖο ἄνδρα. Μπορῶ νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι συνάντησα τὸν τελευταῖο γενναῖο ἄνδρα πρὶν ἀπὸ μερικοὺς αἰῶνες. Χάριν τῆς ὑστεροφημίας σας, ἐλπίζω νὰ σᾶς συναντήσω σύντομα: τὰ μεσάνυχτα τῆς 29ης πρὸς τὴν 30ὴν Μαΐου».

Ὁ Ἄδμητος τσαλακώνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ρίχνει στὸ πάτωμα. Ἡ πανταχοῦ παρούσα Ἰόπη, ἀθέατη ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους, ὑποκλέπτει τὴν τσαλακωμένην ἐπιστολὴν καὶ τὴν τοποθετεῖ στὸν κόρφο της. Ἡ Σμάρω καὶ ἡ Ἄλκηστις ἀναδύονται ἀπὸ τὸ μισοσκόταδο.

ΣΜΑΡΩ: Πῶς μὲ κοιτάζεις ἔτσι; Πρώτη φορά βλέπεις ὡραία γυναίκα;

ΑΛΚΗΣΤΙΣ: Κόκκινα μαλλιά. Πρώτη φορά βλέπω κόκκινα μαλλιά. Τὸ πρόσωπό σου, τὸ πρόσωπό σου κάτι μοῦ θυμίζει. Τί μοῦ θυμίζει; Τί μοῦ θυμίζει; Τότε δὲν ἦταν τὰ μαλλιά σου κόκκινα. Ἡ Σμαρούλα εἶσαι, ἡ Σμαρούλα. Τοῦ μυλωνᾶ ἡ κόρη. Ἐσὺ εἶσαι.

ΣΜΑΡΩ: Δὲν εἶμαι Σμαρούλα ἀλλὰ Σμάρω. Κόρη ἀλευροβιομήχανου.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ, *χαρούμενη*: Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἄλκηστις.

ΣΜΑΡΩ: Δὲν σὲ ρώτησα.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ: Μὲ θυμᾶσαι;

ΣΜΑΡΩ: Δὲν θυμᾶμαι τίποτα. Οὔτε πρόσωπα οὔτε ὀνόματα.

Ἀπογοήτευση τῆς Ἄλκηστις.

Παρατεταμένη παύση.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ: Στις πλαγιές τοῦ Πηλίου. Μικρὰ κοριτσάκια, κυνηγούσαμε πεταλοῦδες καὶ λουλούδια.

ΣΜΑΡΩ: Σιγὰ μὴν κυνηγούσαμε λιοντάρια!

Παρατεταμένη παύση.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ: Δὲν μοῦ ἀρέσει ἐδῶ. Κάτι μὲ πνίγει. Ἐσένα σοῦ ἀρέσει;